

T.B.A.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 2652
Tarih : 12.06.2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 12.06.2019 16:05
Sayı: -120.10-E.00000486587

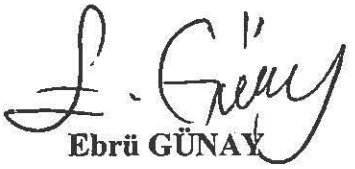

E.00000486587

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Resmi olmayan rakamlara göre Türkiye’de 2 milyonun üzerinde çocuk işçi bulunmaktadır. Çocuk işçiler ağır ve tehlikeli işlerde çalıştırılmakta ve eğitim hakkından yoksun bırakılmaktadırlar. Güvencesiz, kayıt dışı ve kötü çalışma koşulları sebebiyle de çocuk iş cinayetleri artmaktadır.

Türkiye’de giderek artan çocuk işçiliğinin engellenmesi için etkin bir denetleme mekanizmasının oluşturulması, yapılabileceklerin tespiti ve çözüm yollarının bulunması amacıyla Anayasa’nın 98’inci, İş Tüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

Ebru GÜNAY

Mardin Milletvekili

GEREKÇE

Çocuk işçiliği, 18 yaşın altındakilere fiziksel ve mental açıdan zarar veren, eğitimden yoksun bırakarak onları zedeleyen, istismar eden ve sömürüye maruz bırakan bir çalışma biçimidir ve çocukları çocukluklarını yaşamaktan alıkoyan, potansiyellerini ve saygınlıklarını eksiltten, fiziksel ve zihinsel gelişimleri açısından zararlı işler olarak tanımlanır. ILO 15 yaşın altında çalışanları çocuk işçi, 15-18 yaş arası çalışanları ise genç işçi olarak tanımlar. Birleşmiş Milletler tarafından 2002 yılında, dünyada gittikçe artan çocuk işçiliğine karşı farkındalık yaratmak ve çocuk işçiliğine engel olmak amacıyla her yıl 12 Haziran gününde, Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü ilan edilmiştir. Çocuk üzerinde fiziksel, ruhsal ve toplumsal açıdan olumsuz etkiler bırakan çocuk işçiliği sorunu, ülkelerin içinde bulunduğu yapısal sorunlardan kaynaklanmaktadır. Çocuk işçiliğinin artmasının en önemli sebebi yoksulluktur. Türkiye’de çocuk işçiliğinin artmasının bir diğer önemli nedeni ise işverenlerin ucuz işgücü ve kayıt dışı çalıştırmak üzere çocuk işçileri tercih etmesidir. Çocuk işçiler, en çok tarım, sanayi, ticaret ve hizmet sektörlerinde çalıştırılmaktadırlar. Bunların dışında çocukların çalıştırıldığı diğer alanlar; madenler, küçük atölye ve işletmeler, tamirhaneler ve sokaklardır. Yakılan köylerden ve şehirlerden metropollere göç etmek zorunda kalan Kürt

E.00000486587

ailelerinin çocukları da ailelerinin yaşadığı geçim sıkıntısını giderebilmek için tehlikeli işlerde çalıştırılmaktadırlar.

TÜİK çocuk işçiliği konusunda son araştırmasını 2012 yılında yapmıştır. Dolayısıyla Türkiye’de güncel olarak kaç çocuk işçi olduğu bilinmemektedir. Resmi olmayan rakamlara göre Türkiye’de 2 milyonun üzerinde çocuk işçi vardır. 2017 yılında 15-17 yaş grubundaki çocukların işgücüne katılma oranı yüzde 20.3 iken bu oran 2018’de yüzde 21.1’e yükselmiştir. Bu çocukların yüzde 70’inden fazlası kayıt dışı bir şekilde çalıştırılmaktadırlar. Çocuk işçiliğinin engellenmesi için bir önlem alınmadığı gibi çocuklara giderek daha tehlikeli, güvencesiz ve kötü çalışma koşulları dayatılmakta ve dolayısıyla çocuk iş cinayetleri de artmaktadır. İşçi Sağlığı İş Güvenliği Meclisi’nin (İSİG) verilerine göre; 2013 yılında 59, 2014 yılında 54, 2015 yılında 63, 2016 yılında 56, 2017 yılında 60, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nın “Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Yılı” ilan ettiği 2018 yılında 67, 2019 yılının ilk 4 ayında ise 18 çocuk/genç işçi iş cinayetinde yaşamını yitirmiştir. Çocuk iş cinayetinin en fazla yaşandığı iller, aynı zamanda mülteci nüfusun da yoğun olduğu illerdir. Mülteci çocukların ölüm oranının yüksek olması hem çalışma koşulları bakımından çok daha tehlikeli işlerde çalışmak zorunda kaldıklarını hem de çalışan mülteci çocuklara yönelik şiddetin ne denli büyük olduğunu göstermektedir.

Çocukları kayıt dışı çalıştırmanın yanı sıra Türkiye’de yasal kılıf altında meşrulaştırılan çıraklık ve stajyerlik de “mesleki eğitim” adıyla çocuk emeğini sömüren yaygın çalışma biçimleridir. Çıraklık ve stajyerlik yapan çocuklar, işçi sağlığı ve güvenliği önlemlerinden ve sosyal güvenlik korumasından uzak bir biçimde çoğu zaman yetişkinlerle aynı iş yaptırılarak çalışmaya mecbur bırakılmaktadır.

Çocuk işçiliğinin engellenmesi için çocuk işgücünü teşvik eden ve bunun altyapısını oluşturan etmenlerin belirlenmesi, kayıt dışı ve yasal olmayan bir şekilde çocuk işçi çalıştırmayı önlemeye yönelik tedbirlerin alınması, denetimlerin etkin bir şekilde yapılması ve ilgili mevzuatların yenilenmesi ve yürütülmesi gerekmektedir. Tüm bu nedenlerden hareketle giderek artan çocuk işçiliğinin engellenmesi için yapılabileceklerin tespiti ve çözümü amacıyla bir Meclis Araştırması açılması elzemdir.

E.00000486587

1	ŞEVİN ÇOŞKUN	MUŞ	
2	SAİT DEDE	HAKKARİ	
3	HABİP EKSİK	İĞDIR	
4	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	
5	OYA ERSOY	İSTANBUL	
6	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
7	EROL KATIRCIOĞLU	İSTANBUL	
8	HÜDA KAYA	İSTANBUL	
9	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	
10	ZEYNEL ÖZEN	İSTANBUL	
11	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
12	AHMET ŞİK	İSTANBUL	
13	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	
14	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
15	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
16	TUMA ÇELİK	MARDİN	
17	" "		
18	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	
19	PERO DUNDAR	MARDİN	
20	RIDVAN TURAN	MERSİN	